

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 51.506/1
VAN 3 JULI 2012

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

DE RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, eerste kamer, op 11 juni 2012 door de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende ongewijzigde vaststelling van de gewestplanwijziging volgens Art. 7.4.1. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van het besluit van 29 oktober 1999 van de Vlaamse regering houdende de definitieve vaststelling van het “ontwerpplan” tot gedeeltelijke wijziging van het gewestplan Turnhout op het grondgebied van de gemeente Brecht, vernietigd bij arrest van de Raad van State nummer 189.811 van 27 januari 2009’, heeft het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich in hoofdzaak beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe het besluit van de Vlaamse Regering van 29 oktober 1999 ‘houdende definitieve vaststelling van het ‘ontwerpplan’ tot gedeeltelijke wijziging van het gewestplan Turnhout op het grondgebied van de gemeente Brecht’, in de mate waarin het werd vernietigd bij arrest nr. 189.811 van 27 januari 2009 van de Raad van State, afdeling Bestuursrechtspraak, voor de toekomst ongewijzigd opnieuw definitief vast te stellen.¹

3.1. Daarmee wordt uitvoering gegeven aan artikel 7.4.1, § 2, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: de Codex). Dat artikel luidt:

“§1. De besluiten van de Vlaamse Regering houdende definitieve vaststelling van gewestplanwijzigingen worden geldig verklaard met ingang van de datum van inwerkingtreding ervan. De geldigverklaring is beperkt tot de schending van de verplichting om het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State in te winnen, dan wel de schending van de verplichting om de spoedbehandeling van de adviesaanvraag bij de afdeling Wetgeving van de Raad van State met bijzondere redenen te omkleden.

De geldigverklaring geldt tot het tijdstip van de inwerkingtreding van een ruimtelijk uitvoeringsplan dat, voor het gebied waarop het betrekking heeft, het gewestplan vervangt.

¹ Dat is, blijkens artikel 1 van het dispositief van dat arrest, “in zoverre [dat wijzigingsbesluit] in de gemeente Brecht (kaartblad 8/5) een ‘woongebied met recreatief karakter’ vaststelt” in plaats van de oorspronkelijke gewestplanbestemming “gebied voor verblijfsrecreatie”. Bij hetzelfde besluit zijn, bij wijze van compensatie, naburige percelen herbestemd tot natuurgebied. Ook die wijziging van het gewestplan is door de Raad van State, afdeling Bestuursrechtspraak, vernietigd, bij arrest nr. 196.259 van 22 september 2009. Aan het effect van die laatste vernietiging raakt het voorliggende ontwerp niet en kan het in beginsel ook niet raken, omdat die vernietiging op een ander motief berust dan die van het arrest nr. 189.811 (schending van de materiële motiveringsplicht *versus* schending van de verplichting om het advies in te winnen van de Raad van State, afdeling Wetgeving) en wegens het belang van dat vernietigingsmotief voor de rechtsgrond van het ontworpen besluit (zie *infra*).

§ 2. De Vlaamse Regering is ertoe gemachtigd de besluiten houdende definitieve vaststelling van gewestplanwijzigingen die volgens een vernietigingsarrest van de Raad van State aangetast zijn door een schending, vermeld in § 1, eerste lid, voor de toekomst ongewijzigd vast te stellen voor de percelen waarop het arrest betrekking heeft.”

3.2. Het voorliggende ontwerp kan geacht worden rechtsgrond te vinden in het genoemde artikel 7.4.1, § 2, van de Codex.²

VORMVEREISTEN

4. In de bij de adviesaanvraag gevoegde nota aan de leden van de Vlaamse Regering wordt gesteld dat “[h]et besluit [niet] valt onder de plan-milieueffectrapportageverplichtingen omdat er geen procedure van gewestplanwijziging hernomen wordt, noch een nieuwe planprocedure gevolgd wordt” en omdat de toegepaste validatiebepaling “geen mogelijkheid [laat] om een andere bestemming in overweging te nemen dan de bestemming die in de vernietigde gewestplanwijziging opgenomen werd”.

Uit arrest nr. 9/2012 van het Grondwettelijk Hof, in verband met de bestaanbaarheid van artikel 7.4.2/1, § 2, van de Codex met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 4, lid 2, van de richtlijn 2001/42/EG³ en met artikel 7 van het verdrag van Aarhus,⁴ blijkt evenwel dat eerstgenoemd artikel, en logischerwijs ook het gelijkaardige artikel 7.4.1, § 2, van de Codex, de toepasselijkheid van de relevante bepalingen van titel IV, hoofdstuk II, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid onverlet laten, en dat de Vlaamse Regering bijgevolg moet “nagaan of er sprake is van een plan of een programma in de zin van artikel 4.1.1, § 1, 4°, van het decreet van 5 april 1995 en of dat plan of programma aanzienlijke milieueffecten kan hebben”, om “[i]ndien dat het geval is, [...] het plan of het programma met toepassing van het voormelde hoofdstuk II van titel IV van het decreet van 5 april 1995 aan een milieueffectenrapportage te [laten] onderw[e]rpen”.⁵

² Zie in dat verband: GwH 25 januari 2012, nr. 9/2012, met betrekking tot artikel 7.4.2/1, § 2, van de Codex, waarvan de regeling van legislatieve validatie analoog is aan die van artikel 7.4.1, § 2, van de Codex.

³ Richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 ‘betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma’s’, waaraan sedert 21 juli 2004 moet zijn voldaan.

⁴ Verdrag van Aarhus van 25 juni 1998 ‘betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden’, in België in werking getreden op 21 april 2003.

⁵ B.22 tot en met B.23.6, inzonderheid B.23.5, van het genoemde arrest.

Er kan dus niet zonder meer worden aangenomen dat een toepassing van artikel 7.4.1, § 2, van de Codex *ipso facto* ontslaat van de naleving van verplichtingen inzake milieueffectrapportage, maar er dient integendeel *in concreto* te worden nagegaan of die verplichtingen aan de orde zijn bij de nieuwe, zij het dan ongewijzigde, definitieve vaststelling van de gewestplanwijziging die het voorwerp is van het ontworpen besluit. De steller van het ontwerp zal die verificatie nog moeten uitvoeren. De afdeling Wetgeving van de Raad van State beschikt daarvoor niet over de nodige gegevens.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

5. De verwijzing in de aanhef naar het advies van de Raad van State redigere men als volgt:

“Gelet op advies 51.506/1 van de Raad van State, gegeven op 3 juli 2012, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;”.

Artikel 1

6. In artikel 1, eerste lid, van het ontwerp dient de zinsnede “, dat voldoet aan de voorwaarden van artikel 7.4.1, § 2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening,” te worden geschrapt.

In tegenstelling tot wat ermee wordt aangegeven, betreft die bijzin immers geen eigenschap van het vernietigde besluit van de Vlaamse Regering van 29 oktober 1999, maar een eigenschap die het te nemen besluit moet bezitten. Een explicitering van die eigenschap is overbodig en zonder regelgevende strekking, waardoor ze niet thuishoort in het dispositief.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT,	
	W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	M. TISON,	assessor van de afdeling Wetgeving,
	W. GEURTS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de Heer P. T'KINDT, auditeur.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

W. GEURTS

M. VAN DAMME